

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Utarbetad av: Kommunkansliet

Antagen av, datum och §	
Kommunfullmäktige, 1991-12-18, § 202	
Reviderad, datum och §	Revideringen avser
KF 1996-11-28 § 115	§ 5 Klockslag för sammanträdet
KF 1998-01-29 § 3	§ 1 Antal ledamöter
KF 1998-01-29 § 4	§ 5 Antal sammanträden blir 10.
KF 1998-01-29 § 5	§ 5 Klockslag för sammanträdena.
KF 1998-01-29 § 6	§ 8 Platsen för sammanträdena.
KF 1998-01-29 § 14	Ny § 39 Allmänhetens frågestund införs.
KF 1998-01-29 § 18	§ 13 Partierna kallar ersättare.
KF 2000-06-29 § 64	§ 39 Regler om allmänhetens frågestund
KF 2001-03-29 § 33	Nya §§ 40-48 samt revidering av §§ 20 och 22: Införande av fullmäktigeberedningar
KF 2005-04-28 § 60	Ny § 49 Ordet är fritt
KF 2007-04-26 § 52	§ 30 Motioner

Forts.

Forts. Reviderad, datum och §	Revideringen avser
KF 2009-09-24 § 140	§ 1: 31 ledamöter istället för 41 ledamöter från och med mandatperioden 2010-2014.
KF 2009-11-26 § 197	§ 5: Sammanträdesdag på tisdagar istället för torsdagar
KF 2010-09-28 § 82	§ 82: Plats för sammanträden, befattningar som intager presidiebordet, tjänstemän som får delta i överläggningen och yttra sig över lagligheten.
KF 2010-09-28 § 83	§ 83: Medborgarförslag införs
KF 2011-11-29 § 122	§ 122: Partistöd. <i>OBS! Från 2015-01-01 regleras detta i kommunallagen. Reglerna som KF fattade 2011 är således upphävda.</i>
KF 2014-09-22 § 125	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arbetsordningen har indelats i nummerade stycken för att förenklar hanteringen vid förändringar. 2. Ny punkt, nummer 3, om presidiet tillagt. 3. Punkt 4 § 1: Sammanträdesdag är ändrad från tisdag till måndag, text om sammanträdestid, första tid för sammanträdet efter valet är ändrad till oktober. § 5 placering i sessionssalen framgår av beslut från Länsstyrelsen. 4. Tid för inlämning av motioner, p.17 § 1, interpellationer p. 18 § 1 samt frågor, p.19 § 1. 5. Presidiet bestämmer ordningen av förklaringar i revisionsanmärkning, p.21 § 1. 6. Ny skrivning om antalet ledamöter i valberedning, p.22 § 1 samt i fullmäktigeberedning, p.27 § 1. 7. Punkt om partistöd, p. 28, är inlagd i arbetsordningen. 8. I p. 29, om medborgarförslag, är tillagt om återrapportering till fullmäktige.
KF 2016-12-13 § 132	<ol style="list-style-type: none"> 1. 3. Presidiet – tillagd text; Presidiet bereder revisorernas budget. 2. 4. Tid och plats för sammanträdena; § 1 sammanträde minst sex gånger per år sista tisdagen i månaden. Gruppmöten börjar enligt tid på kallelse. 3. 11. Yttranderätt vid sammanträdena; § 2 Tillägg att revisorer får delta i överläggning av övriga granskningar. Forts.

	4. 22. Valberedning; omformulerad text 5. 27. Fullmäktigeberedningar; sista meningen i § 2 om ks ledamot borttagen. 6. 28. Partistöd; omformulerad text efter införande av nya regler 2015. 7. 29. Medborgarförslag; omformulerad text under a och c.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	4
1. Antalet ledamöter (KL 5 kap. §§ 1-3).....	6
2. Ordförande och vice ordförande (KL 5 kap. § 6).....	6
3. Presidiet	6
4. Tid och plats för sammanträdena, ...	7
placeringsordning (KL 5 kap. §§ 7-8)	7
5. Förlängning av sammanträde och fortsatt.....	8
sammanträde.....	8
6. Ärenden och handlingar till sammanträdena.....	8
7. Anmälan om hinder för tjänstgöring och	8
inkallande av ersättare (KL 5 kap. §§ 12-17).....	8
8. Upprop.....	9
9. Protokollsjusterare (KL 5 kap. § 61).....	9
10. Turordning för handläggning av ärendena.....	9
11. Yttranderätt vid sammanträdena.....	10
(KL 4 kap. § 18 första stycket och § 19, 5 kap. §§ 53 och 56)	10
12. Talarordning och ordningen vid sammanträdena	10
13. Inlägg.....	11
14. Yrkanden	11
15. Deltagande i beslut (KL 4 kap. § 20 första stycket)	11
16. Omröstningar (KL 4 kap. § 20 andra stycket, 5 kap. §§ 42-44, §§ 46 och 47)	11
17. Motioner	12
18. Interpellationer (KL 5 kap. §§ 49-53)	13
19. Frågor (KL 5 kap. §§ 54-56)	13
20. Beredning av ärendena (KL 5 kap. §§ 26-34).....	13
21. Förklaring vid revisionsanmärkning (KL 9 kap. § 16).....	13
22. Valberedning.....	14
23. Justering av protokollet (KL 5 kap. §§ 61 - 62)	14
24. Reservation (4 kap. § 22).....	14
25. Expediering m.m.	14

26. Allmänhetens frågestund (KL 5 kap. 21 §)	15
27. Fullmäktigeberedningar (KL 3 kap § 7)	16
28. Partistöd (KL 2 kap §§ 9-12).....	17
28. Ordet är fritt	17
29. Medborgarförslag (KL 5 kap § 23)	17

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

1. Antalet ledamöter (KL 5 kap. §§ 1-3)

§ 1 Kommunfullmäktige har 31 ledamöter. I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

2. Ordförande och vice ordförande (KL 5 kap. § 6)

§ 1 De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen ska förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av december.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

§ 2 Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

§ 3 Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

3. Presidiet

§ 1 Kommunfullmäktiges presidium beslutar om ansvarig nämnd för beredning av medborgarförslag och motioner.

§ 2 Presidiets uppgifter är att godkänna fullmäktiges kallelse inför kungörelse, beredning av förslag i valärenden under löpande mandatperiod samt föreslå fördelning av nya medborgarförslag och motioner för beslut i nämnd.

Presidiet bereder revisorernas budget.

4. Tid och plats för sammanträdena, placeringsordning (KL 5 kap. §§ 7-8)

§ 1 Fullmäktige håller ordinarie sammanträde minst sex gånger per år utom i juli och augusti. Sammanträdena äger i princip rum sista tisdagen i månaden. (KF 2011-11-29 § 127) Fullmäktiges sammanträden fastställs årligen av kommunfullmäktige.

Fullmäktiges sammanträden börjar kl. 18.00 utom om presidiet beslutar annat. Gruppmöten börjar enligt tid på kallelse till kommunfullmäktige och pågår under högst två timmar.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

§ 2 Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

§ 3 Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

§ 4 Fullmäktige sammanträder på plats som ordföranden efter samråd med vice ordförandena bestämmer. Minst två gånger per år ska fullmäktiges sammanträden förläggas till Sysseleback. (KF 2010-09-28 § 82)

§ 5 Vid fullmäktiges sammanträde intar presidiet, kommunchefen och fullmäktiges sekreterare särskilda platser vid presidiebordet. (KF 2010-09-28 § 82)

Övriga ledamöter i fullmäktige placeras i sessionssalen i den ordning som framgår av beslut från Länsstyrelsen.

Fullmäktig som utsetts i särskild röstsammanräkning intar för återstoden av mandatperioden den plats som fullmäktige bestämmer.

Ersättare som tjänstgör i ordförandens eller vice ordförandenas ställe intar anvisad plats och ersättare som tjänstgör i annan ledamots ställe, ledamotens plats.

§ 6 Fullmäktige bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som ska behandlas ska införas i ortstidningarna.

5. Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

§ 1 Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

6. Ärenden och handlingar till sammanträdena

§ 1 Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör skickas till varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och enkla frågor ska lämnas till kommunkansliet så att de kan sändas ut till samtliga ledamöter och ersättare tillsammans med kallelsen och handlingarna till det sammanträde vid vilket interpellationen respektive enkla frågan avses ställas.

7. Anmälan om hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (KL 5 kap. §§ 12-17)

§ 1 En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till kommunkontorets växel.

Partierna åtar sig själva att ringa in ersättare om ordinarie ledamot är förhindrad att delta i sammanträdet. Genom partiernas försorg kallas den ersättare som i första hand ska inträda. Om ingen kontakt nås med den sökta, eller om denne förklarar sig vara förhindrad att inställa sig vid sammanträdet upprepas förfarandet i förhållande till den ersättare som därefter står närmast i tur osv. efter samma regler. (KF 1998-01-29 § 18)

§ 2 Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

§ 3 Det som sagts om ledamot i punkt 7 §§ 1 och 2 gäller också för ersättare, som kallats till tjänstgöring.

§ 4 Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

8. Upprop

§ 1 En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordföranden förrätta upprop enligt uppropslistan.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

9. Protokollsjusterare (KL 5 kap. § 61)

§ 1 Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt punkt 8 § 1, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

10. Turordning för handläggning av ärendena

§ 1 Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

11. Yttranderätt vid sammanträdena (KL 4 kap. § 18 första stycket och § 19, 5 kap. §§ 53 och 56)

§ 1 Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Ledamöterna och ersättarna i en fullmäktigeberedning får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Ordföranden i en nämnd eller en beredningsledare eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret. (KF 2001-03-29 § 33)

§ 2 Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen, årsredovisningen samt övriga granskningar av revisionen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

§ 3 Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna, beredningsledarna eller vice beredningsledarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna. (KF 2001-03-29 § 33)

§ 4 Kommunchefen och kommunfullmäktiges sekreterare får delta i överläggningen i alla ärenden. De får också yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena. (KF 2010-09-28 § 82)

12. Talarordning och ordningen vid sammanträdena

§ 1 Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för ett genmäle med anledning av vad en talare anför.

Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig får ordföranden ta från honom ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får han upplösa sammanträdet.

13. Inlägg

§ 1 Vid kommunfullmäktiges överläggning bör anföranden och inlägg ske från särskild talarstol.

14. Yrkanden

§ 1 När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

15. Deltagande i beslut (KL 4 kap. § 20 första stycket)

§ 1 En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

16. Omröstningar (KL 4 kap. § 20 andra stycket, 5 kap. §§ 42-44, §§ 46 och 47)

§ 1 När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppopslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

§ 2 En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig

- a. om den upptar namnet på någon som inte är valbar
- b. om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas,
- c. om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

17. Motioner

§ 1 En motion ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli senast tio dagar innan kommunfullmäktige har möte.

En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

En motion bör vara färdigbehandlad inom ett år. Om detta inte har skett ska anledningen till fördröjningen redovisas så kommunfullmäktige kan ta ställning till den fortsatta hanteringen av motionen. (KF 2007-04-26 § 52)

18. Interpellationer (KL 5 kap. §§ 49-53)

- §1 a. En interpellation ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.
b. Den bör ges in till kommunstyrelsens kansli senast tio dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.
c. En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.
d. En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.
e. Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.
f. Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 3 kap §§ 17 eller 18 kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.
g. En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas bara om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

19. Frågor (KL 5 kap. §§ 54-56)

§ 1 En fråga ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den ska ges in till kommunstyrelsens kansli senast tio dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i punkt 18 gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

20. Beredning av ärendena (KL 5 kap. §§ 26-34)

§ 1 Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska remitteras.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

21. Förklaring vid revisionsanmärkning (KL 9 kap. § 16)

§ 1 Kommunfullmäktiges presidium bestämmer i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen ska inhämtas från den nämnd eller fullmäktigeberedning mot vilken anmärkningen har riktats.

22. Valberedning

§ 1 På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av en ledamot och en ersättare från partier som är representerade i kommunfullmäktige med undantag för det största partiet som har två ledamöter och ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande, ur majoriteten, för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valändan som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

23. Justering av protokollet (KL 5 kap. §§ 61 - 62)

§ 1 Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

24. Reservation (4 kap. § 22)

§ 1 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

25. Expediering m.m.

§ 1 Utdrag ur protokollet ska skickas till de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

26. Allmänhetens frågestund (KL 5 kap. 21 §)

(KF 2000-06-29 § 64)

§ 1a. Allmänheten ska beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid fullmäktiges ordinarie sammanträden.

b. Allmänhetens frågestund ska, om möjligt hållas vid samtliga ordinarie sammanträden och då i början av sammanträdet, direkt efter uppropet, samt pågå under högst 30 minuter.

c. Fråga får endast beröra ämne som är av allmänt intresse och som tillhör kommunfullmäktiges, kommunstyrelsens eller annan nämnds handläggning. Frågor får inte beröra myndighetsutövning mot enskild. Ordföranden avgör om fråga får ställas.

d. Frågor får ställas till fullmäktiges ledamöter och ersättare, ordföranden och vice ordföranden i kommunens nämnder/styrelser, bolag och stiftelser, samägda bolag samt till kommunens revisorer, beredningsledare och tjänstemän.

e. En fråga kan vara muntlig eller skriftlig. Om den är skriftlig ska den vara egenhändigt undertecknad. Om frågan är muntlig, ska frågeställaren presentera sig med namn i samband med att frågan ställs.

f. Frågor och svar ska vara kortfattade. Eventuell följdfråga av den frågande får ställas. Om två eller flera personer ställer samma fråga, får frågan besvaras samtidigt. Om en person önskar ställa flera frågor inom olika områden får detta göras i mån av tid.

g. För att frågeställaren ska få ett utförligt svar, ska frågan vara inlämnad till kommunkontoret i Torsby senast en vecka före sammanträdet.

h. Om frågor som ställs är av den karaktären att de inte kan besvaras vid sammanträdet, t.ex. på grund av att de kräver utredning, lämnas svar vid nästkommande frågestund.

i. Frågan besvaras i första hand av den person till vilken frågan är ställd, i andra hand av ordföranden eller vice ordföranden i den nämnd/styrelse, bolag etc. som berörs av frågan, i tredje hand av annan som kommunfullmäktiges ordförande bestämmer.

j. Fråga besvaras även om den frågande inte är närvarande vid frågestunden. Frågeställaren kan själv läsa upp frågan i samband med frågestunden eller om denne inte är närvarande läser kommunfullmäktiges ordförande upp frågan.

k. Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

l. Om fler frågor ställs än vad som vid en frågestund hinner besvaras, får kommunfullmäktiges ordförande hänskjuta obesvarade frågor till nästkommande frågestund.

m. I kungörelsen till sammanträdena ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma. Uppgift om detta ska också tas in i de tidningar där fullmäktiges sammanträde annonseras.

n. Fullmäktiges ordförande bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den.

o. Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in en frågestund eller ändra frågestundens placering på dagordningen. Sådan förändring ska framgå av kungörelsen av sammanträdet samt annonseringen.

p. Kommunallagens bestämmelser om ordning etc. vid sammanträdet gäller även vid allmänhetens frågestund.

q. Om frågeställaren har behov av tolk, måste han eller hon meddela detta till kommunkontoret i Torsby senast en vecka före sammanträdet.

27. Fullmäktigeberedningar (KL 3 kap § 7)

(KF 2001-03-29 § 33)

§ 1 Fullmäktige får tillsätta en eller flera fullmäktigeberedningar för beredning av vissa ärenden eller behandling av vissa frågor.

§ 2 Fullmäktige bestämmer mandatperiod för varje beredning dock längst till mandatperiodens utgång. Beredningarna består av en ledamot från varje parti med undantaget från det största partiet som har två ledamöter i beredningen. Ordföranden och vice ordförande i beredningen tillsätts av majoriteten. Ordförande ska vara ledamot (med ledamot förstås ordinarie ledamot och ersättare) av kommunfullmäktige. Oppositionen utser en talesperson som representerar samtliga oppositionspartier i respektive beredning.

Valbara till fullmäktigeberedningarna är ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnd, styrelse eller bolag eller andra till fullmäktige valbara personer som partierna nominerar.

§ 3 En fullmäktigeberedning bereder de ärenden inom sitt uppgiftsområde som fullmäktige beslutar att överlämna till beredningen. Beredningen kan också själv initiera ärenden inom sitt uppgiftsområde.

§ 4 En fullmäktigeberedning får väcka ärenden i fullmäktige inom sitt uppgiftsområde.

§ 5 En fullmäktigeberedning ska följa den verksamhet inom kommunen som hör till fullmäktigeberedningens uppgiftsområde och hos fullmäktige göra de framställningar som beredningen finner påkallade.

§ 6 En fullmäktigeberedning får från kommunens styrelse, nämnder och anställda begära in de upplysningar och yttranden som behövs för att fullmäktigeberedningen ska fullgöra sina uppgifter.

§ 7 Fullmäktigeberedningarna ska en gång per halvår (vid tidpunkt som fullmäktige bestämmer) rapportera till fullmäktige om sin verksamhet.

§ 8 För fullmäktigeberedningar ska i övrigt i tillämpliga delar gälla vad som i fullmäktiges arbetsordning är föreskrivet i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och anteckningar/protokoll.

§ 9 Förslag från fullmäktigeberedningar ska behandlas av facknämnd innan det överlämnas till kommunstyrelsen och därefter till kommunfullmäktige för beslut.

28. Partistöd (KL 2 kap §§ 9-12)

§ 1 Det lokala partistödet får bara bestå av ett grundstöd och/eller ett mandatbundet stöd.

§ 2 Partistödet får bara utbetalas till ett politiskt parti som är en juridisk person. Det måste därmed finnas en lokal partiförening som tar emot stödet.

§ 3 Partistödet är kopplat till hur partiet är representerat i fullmäktige och är begränsat proportionellt utifrån hur många mandat som är besatta.

§ 4 De partier som erhåller partistöd ska redovisa hur stödet använts och att det är för sitt ändamål. Redovisningen ska avse kalenderår och vara inlämnad till fullmäktige senast 30 juni påföljande år.

§ 5 Fullmäktige tar beslut årligen om utbetalning av partistödet.

28. Ordet är fritt

(KF 2005-04-28 § 60)

§ 1 a. Politiker i fullmäktige ska beredas tillfälle att framföra synpunkter vid fullmäktiges ordinarie sammanträde under punkten Ordet är fritt.

b. Ordet är fritt, ska om möjligt finnas som en punkt vid samtliga ordinarie sammanträden med fullmäktige och då i början av sammanträdet, direkt efter Allmänhetens frågestund.

c. Varje enskilt inlägg får pågå högst tio minuter och hela punkten kan pågå högst trettio minuter.

d. Inlägg ska innehålla ämne av allmänt intresse och ska beröra kommunens intresseområden. Inlägget får inte avse myndighetsövning mot enskild. Det får inte heller beröra ärende som finns med på dagordningen för innevarande sammanträde. Presidiet avgör om inlägget uppfyller kriterierna.

e. Fullmäktigeledamot som önskar delta med inlägg ska anmäla detta, men angivande av inläggets innehåll, till ordförande senast trettio minuter innan sammanträdet börjar.

f. I kungörelse inför sammanträdet ska anges att Ordet är fritt. Uppgift om detta ska också tas in i de tidningar där fullmäktiges sammanträde annonseras.

g. Det är inte tillåtet att efter avslutat anförande avsluta med yrkande ställt till fullmäktige. Ordet är fritt är tänkt att inspirera och initiera fortsatt arbetet i de politiska partierna, nämnder, styrelser, kommunala förvaltningar eller andra instanser.

29. Medborgarförslag (KL 5 kap § 23)

(KF 2010-10-28 § 83)

§ 1 a. Alla som är folkbokförda i Torsby kommun har rätt att lämna medborgarförslag.

b. Ett medborgarförslag ska vara skriftligt och egenhändigt undertecknat av förslagsställaren och innehålla namn, namnförtydligande, adress, telefonnummer och

eventuell e-postadress. Om medborgarna tillhandahåller elektroniskt sigill kan medborgarförslaget även sändas in via elektronisk rutin.

c. Ett medborgarförslag kan endast behandlas av kommunfullmäktige om det rör en kommunal angelägenhet med undantag för myndighetsutövning, personal- eller individärende. Ett förslag får endast omfatta en fråga/ett ämne.

d. Medborgarförslag ska ställas till kommunfullmäktige och lämnas till kommunstyrelsens kansliavdelning. Fullmäktiges presidium bedömer förslag och föreslår hur dessa ska hanteras. Fullmäktige har rätt att överlåta till kommunstyrelsen eller annan nämnd att besluta i ärende som väckts genom medborgarförslag och som inte är av principiell beskaffenhet eller av annan större vikt. Kommunstyrelsen eller nämnderna får inte delegera ärenden som väckts genom medborgarförslag och överlämnats till styrelsen eller nämnd. Förslagsställaren har rätt att återkalla sitt förslag innan det föranlett något beslut.

e. Innan frågan hanteras i fullmäktige, styrelse eller nämnd ska medborgaren underrättas.

f. Medborgarförslaget bör beredas så att fullmäktige, styrelse eller nämnd skyndsamt kan fatta beslut i ärendet dock senast 1 år från det att förslaget väcktes i kommunfullmäktige.

g. En nämnd som ansvarar för handläggning av ett medborgarförslag ska minst en gång per år dock alltid vid sammanträdet i oktober informera fullmäktige om de beslut som fattats. Nämnden ska även redovisa de ärenden som inte är avgjorda och vilka handläggning överstigit ett år.

h. Återrapportering av de åtgärder som vidtagits med anledning av ett medborgarförslag ska rapporteras till fullmäktige i april månad påföljande år.

*****